HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כפרתן שוה. ונפקא מינה לטומאה שמירעה בין זה לזה: **תנא למאי הלכתא לימקש.** הואיל ללמוד לידיעה ליתקוש כלתנן במתני' [ג.]: **היו מכפר בשאר עבירות.** תנא בטומאת מקדש וקדשיו כדדרשינן לעיל [ז:]: **מאי טעמא דרבי יהודה.** דלמר כל החמירים מכפרין על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף חוץ משל יוה"כ: **לחטאת לה'.** בסוף רחש מדש כתיב: **הכיהו לפרה.** להפיס דעתה של לנה: **ח"כ.** דלכדר"ש בן לקיש לחודיה הוא לחתת: **ונכפר נמי בשאר עבירות.** כל חטא שלא נודע להה קרא שחטא כתיב: **וזה נה שונן קבון.** שעיר יוה"כ לחיכון: **מה זה היו מכפר כו'.** להה ליתקש לפנימי: **הא נמי דתנא דבי רבי ישמעאל.** הואיל וחה נה כו' ויליף להו לי מדלתש מדש לי מדיוט הכפורים: **מרובה לפרתו.** של יוה"כ שהוא מכפר על כל עבירות שבתורה ברגלים ושע"ג דכתיב בהו לכפר [ה] ליתא לה מכפרי לחודיה ולה בסוף, בין על שלין בה ידיעה בתחלה ולה בסוף, בין על שלין בה ידיעה בתחלה ולה בסוף, בין על טהול שלכל שם הטומלת, ונפקא מינה לטומלה שלידיעה בין זה לזה, לבל שעיר הנעשה בפנים לה נתלקו עליו שליו מכפר עם לחו ולה לחו חולין לת לליונתו כשים שה ידיעה בתחלה ולין שה ידיעה בסוף כדלתר בגמ' (לעיל ב:). **חטא שאין מביר בו אלא ה' יהא שעיר זה מכפר.** ושלר הנשיחים למדים ממנו (במדבר כח טו). **שנאמר בו לה'.** בכולהו רגלים כתיב ושעיר חטאת לחד ולה כתיב בהו לה' (חולין ם:).

אלא אחת בשנה. לע"ג דכי מתיידע ליה לחמר יוה"כ אלא פעם אחת בשנה: ולר' ישמעאל דאמר אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף בר קרבן הוא שעיר הנעשה בחוץ אמאי מכפר על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף האי שעירי הרגלים ושעירי ראשי חדשים מכפרין סבר לה כר"מ דאמר [ו] כל השעירים כפרתן שוה על טומאת מקדש וקדשיו אלא למאי הלכתא איתקש חיצון לפנימי מה פנימי אינו מכפר בשאר עבירות אף חיצון אינו מכפר בשאר עבירות: על שאין בה ידיעה בתחלה ולא בסוף שעירי רגלים ושעירי ראשי חדשים מכפרין דברי ר' יהודה: א"ר יהודה אמר שמואל מ"ט דר' יהודה אמר קרא [1]ושעיר עזים אחד לחטאת לה' חטא שאין מכיר בו אלא ה' יהא שעיר זה מכפר והאי מיבעי ליה לכדר"ל [ז] דאמר ר"ל מה נשתנה שעיר של ר"ח שנאמר בו לה' אמר הקב"ה שעיר זה יהא כפרה [ח] על [ט] שמיעטתי את הירח א"כ לימא קרא על ה' מאי לה' לכדאמרן ואימא כוליה להכי הוא דאתא א"כ נימא קרא חטאת ה' מאי לה' שמעת מינה תרתי ונכפר נמי אפי' בשאר עבירות תנא דבי ר' ישמעאל הואיל וזה בא בזמן קבוע וזה בא בזמן קבוע מה זה אינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו אף זה אינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו אשכחן שעירי ראשי חדשים שעירי הרגלים מנלן וכי תימא הא נמי כדתנא דבי ר' ישמעאל איכא למיפרך אי מדראש חדש שכן תדיר אי מדיום הכפורים שכן מרובה כפרתו וכי תימא הא

מתי לכלל חטאת לרבי ישמעאל וי"ל דמ"מ טפי מתי לכלל חטאת יש בה ואין בה דלבר שיש בה ידיעה מעיקרו נקל יכול ליזכר מלבר שלא היתה לו ידיעה מעולם ולפי המסקנא דרבי ישמעאל סבר לה כר"מ דלכל השעירים כפרתן שוה מתי שפיר דלא מ"ל נפיך מיפך להה בר"ח כתיב לה' שהין מכיר בו שלא ה' וח"ת לרבי ישמעאל למאי אינטריך לכל חטאתם וי"ל כי היכי דלא נימא דנכפר כפרה גמורה: **סבר** לה **כר"מ.** לאו דוקא כר"מ דר"מ נמי ידיעה בתחלה דקתני לקמן דכולהו מכפרין על שהין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף ואילו לר' ישמעאל המי בר קרבן הוא: **מאי טעמא דר' יהודה.** וח"ת מתי קבעי הא ע"כ ליבא למוקומה לכפרה דרגליס ודר"ח שלא בהין בה ואין בה לחים בה ידיעה בתחלה או בסוף פנימי ואילו לר' ישמעאל מכפרין וי"ל דבעי מאי טעמא דמכפרי חטומאת מקדש וקדשיו אימא בשאר עבירות אי משום בנין אב דתני דבי ר' ישמעאל הא ליבא למיפרך בסמוך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ומשני לחטאת לה' חטאת שהין מכיר שלא ה' וכיון דמכפר אהין בה ואין בה אין לך למיפרך מה ליוה"כ כו' דגילוי מילתא בעלמא הוא לחטאת דקרא הייט טומאת מקדש וקדשיו כדאמר בסמוך: **שעיר** זה **יהא כפרה עלי.** פירש בערוך שעיר זה כפרה ליהרגל ועלי לקבוע זמן כפרה זו וקבעתי בר"ח להפיס דעתה של ירח: **הואיל** וזה **בא בזמן קבוע.** פ"ה שעיר חיצון וכן ל"ל דאי מפנימי גמר בסמוך דפריך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ה"ל למיפרך שכן נכנס לפני ולפנים ועוד מדיליף מפנימי ליליף משעיר המשתלח דמכפר שאר עבירות ע"ג דשעיר המשתלח אין קרבן פנימי נמי לאו קרבן גמור הוא דנשרף חוץ למחנה ואית לן למילף טפי משעיר המשתלח דהוי חוץ ממוץ לבל השתא דגמר מחיצון ניחא טפי דדמו מהדדי טפי משעיר המשתלח וניחא נמי דליטטריך לעיל היקישא דחיצון מכפר מפנימי דהין לגמוד מפנימי מבנין אב דחוץ מפנים לא ילפינן ות"ת אי מחיצון גמר תפשוט מהכא דדבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בבנין אב דחיצון גופיה לא ידעינן דמכפר לטומאת מקדש וקדשיו שלא מצוי לדיליף מפנימי ובעינא היא בפ' לימהו מקומן (זבחים דף נ.) וי"ל דהאי לא חשיב בנין אב שלא גילוי מילתא בעלמא כדמוכח בסמוך והשתא נמי ת"ש דקתמר ולמיתקום שעירי רגלים לשל ר"ח תשל ר"ח לא ידעינן שלא בבנין אב דחיצון וחיצון מהיקשא דפנים ובקונטרס פירש בסמוך דדבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש וילפינן שעירי רגלים מר"ח תע"ג דר"ח לא ידעינן שלא בבנין אב מיוה"כ וח"ת לומר כך להה בעיא היא בפרק לימהו מקומן (שם דף נא.) מי דבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש מי לא ועוד הכא גרע מדבר הלמד בהיקש דלמיגו חוזר ומלמד בהיקש בלפ"ה גופיה בסמוך שעירי רגלים חדשים גמרינן משעיר החיצון דגמר בהיקש מפנימי[1]: **אף** זה **אינו מכפר בו'.** וחין להקשות ונילף מהאי בנין אב דליכפר נמי ר"ח מהכא דחיצון להה ליתקש חיצון לפנימי שלא תהא כפרתו פעמים בשנה ועוד דלענין זה ליכא למיפרך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו דהשתא ליכא למימר גילוי מילתא הוא דקרא דר"ח לא משמע שלא שהין בה וחין בה: **שעירי** רגלים **מנ"ל.** הכא חין לפרש מנין שלא מכפרי נמי משעיר עבירות כדבעי לעיל מדר"ח דש"כ מאי פריך בסמוך שכן מדיר שכן מרובה כפרתו מדהכא ש"מ דנילף מהשתא דע"ג דחמירי לא מכפרי נמי משעיר עבירות שלא יש לפרש מנלן דמכפרי לחטאת מקדש וקדשיו דליכא כרת לימה דלא מכפר שלא משעיר עבירות דליכא כרת כיון דשין כפרתו מפורשת ולא דמי לדר"ח שמפורשת לחטאת שהין מכיר בו משמע כל חטאים שהיטס יהועים כדפירש הקונטרס בסמוך ולהכי בעי מנלן דלא מכפרי נמי משעיר עבירות ולהכי נמי משיב לה בסמוך גילוי מילתא בעלמא: **שכן** מרובה **בפרתו.** פ"ה מרובה כפרה של יום והדין עמו שהין לפרש שמכפר על טומאת מקדש וקדשיו לחית בהן כרת להה היא גופה בעיגן למילף ות"ת והיכי בעי למילף מדיוה"כ והא דבר הלמד בהיקש חינו חוזר ומלמד בבנין אב ומה נשיך פירכא דשכן מרובה וי"ל דאינטריך לחי פירכא דלא נילף מדר"ח דחי פרכת מה לדר"ח שכן תדיר נימא יוה"כ יוכיח אבל השתא דליכא פירכא ליכא למימר תוכיח ות"ת ונילף ממה הגד מתרוייהו וי"ל דאינטריך למיפרך שכן מרובה כפרתו דר"ח הואיל ותדיר מצי קלא מרובה כפרה:

ה) [לעיל ב:], ו) חולין ם:, ז) זהו סוד מקודות הקבלה ודין להבינו מהשמעו ת"ו כי כל כבודה בת מלך פנימה, ח) [בפ"ג: עלין], ט) [במדבר כח], י) [וע"ע תוספות זבחים ג. ד"ה לא ניכחוב].

תורה אור השלם

1. וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לְיֵי עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ:
במדבר כח טו

מוסף רש"י

כל השעירים. כל שעירי מוספין, בין שעיר הנעשה בחוץ ליום הכפורים, בין של רגלים בין של ראשי חדשים, כפרתן שוה. כולן מכפרים על כל, בין על שלין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה לבסוף, בין על שלין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף, בין על טהול שלכל שם הטומלת, ונפקא מינה לטומלה שלידיעה בין זה לזה, לבל שעיר הנעשה בפנים לה נתלקו עליו שליו מכפר עם לחו ולה לחו מולין לת לליונתו כשים שה ידיעה בתחלה ולין שה ידיעה בסוף כדלתר בגמ' (לעיל ב:). **חטא שאין מביר בו אלא ה' יהא שעיר זה מכפר.** ושלר הנשיחים למדים ממנו (במדבר כח טו). **שנאמר בו לה'.** בכולהו רגלים כתיב ושעיר חטאת לחד ולה כתיב בהו לה' (חולין ם:).

ט) לעיל ז:.